

# **Standardy Ochrony Małoletnich**

**W**

**Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii  
w Łekawie**

**(wersja skrócona)**

## **POLITYKA**

W naszej placówce zostały opracowane i wprowadzone w życie Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. W dokumencie tym znajdziecie między innymi informacje co to jest krzywdzenie dziecka; jak i gdzie zgłaszać, gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Określa on również jakie zachowanie między personelem szkoły, a dziećmi oraz między uczniami są dopuszczalne, a jakich należy unikać. Znajdziecie tu również informację o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

Standardy Ochrony Małoletnich są opublikowane na stronie internetowej placówki oraz znajdują się na tablicy informacyjnej budynku internatu.

## **PERSONEL**

Nasza placówka edukuje i angażuje swoich pracowników w zakresie reagowania, gdy dziecku dzieje się krzywda. W naszej placówce podejmowane są różnorodne działania edukacyjne, wychowawcze, profilaktyczne, które przyczyniają się do zapobiegania występowaniu negatywnych zjawisk w środowisku szkolnym. Działania te są zaplanowane i przeprowadzone w ramach realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

## **PROCEDURY**

W naszej placówce funkcjonują określone zasady podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zwane procedurami. Określają one krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony rówieśników, członków rodziny, personelu szkoły i osób obcych.

## **MONITORING**

Realizacja Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem będzie analizowana co dwa lata i ewentualnie dostosowywana do potrzeb występujących w naszej placówce oraz aktualnych przepisów prawa.

# **STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM**

## **Preambuła**

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Celem „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie Wam sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju zgodnie z Waszymi indywidualnymi możliwościami i potrzebami w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

## **Rozdział I**

### **Objaśnienie terminów**

#### **§ 1.**

1. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Przez krzywdzenie dziecka powinniście rozumieć zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Wasz rozwój fizyczny lub psychiczny.

## **Rozdział II**

### **Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci**

#### **§ 2.**

1. Wszyscy pracownicy placówki w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę, kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.

### § 3.

Wyróżnia się 5 podstawowych form krzywdzenia:

- 1) **przemoc fizyczna** – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- 2) **wykorzystanie seksualne** – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- 3) **przemoc psychiczna** – naruszanie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez poniżanie, krytykowanie, emocjonalne odrzucanie, nieposzanowanie potrzeb, nadmierne wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychicznych dziecka.
- 4) **zaniedbanie** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
- 5) **przemocy domowej** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

### § 4.

1. Przemocy możecie doświadczyć ze strony innych uczniów, rodziców lub opiekunów, osób trzecich (osób, z którymi miałeś kontakt czy pracowników szkoły).
2. Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w szkole znajdują się w Załączniku nr 1 niniejszej Polityki.

## **Rozdział III**

### **Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka**

#### § 5.

1. W przypadku doświadczenia jakiejkolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci zawiadom wychowawcę, pedagoga/psychologa lub dyrektora.
2. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.
3. W naszej szkole obowiązują następujące procedury w sytuacji krzywdzenia dzieci:
  - Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.
  - Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej.
  - Procedura Niebieskiej Karty.
  - Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”.
  - Procedura postępowania w przypadku podejrzenia dostępu małoletnich do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych.
  - Procedura postępowania w przypadku naruszenia prywatności dotyczących nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystywania danych osobowych lub wizerunku małoletniego.
  - Procedura postępowania w przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, pedofilia.
  - Procedura postępowania w przypadku powzięcia informacji o seksingu, prowokacyjnym zachowaniu i aktywności seksualnej w celu osiągnięcia dochodu przez małoletnich.

## **Rozdział IV**

### **Zasady ochrony wizerunku dziecka**

#### **§ 6.**

1. Placówka uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

#### **§ 7.**

1. Zgodę na publikację Twojego wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowie prawni.

## **Rozdział V**

### **Zasady dostępu dzieci do Internetu**

#### **§ 8.**

1. Placówka, zapewnia Ci dostęp do Internetu, jednocześnie podejmuje działania zabezpieczające dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla Twojego prawidłowego rozwoju. W placówce zainstalowane jest i aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią Załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.

2. Z Internetu możesz korzystać jedynie pod nadzorem nauczyciela/wychowawcy.

3. W placówce uczestniczycie w zajęciach przygotowujących Was do bezpiecznego korzystania z Internetu.

## **Rozdział VI**

### **Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich**

#### **§ 9.**

1. Co dwa lata dokonywana jest analiza realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. W razie potrzeby dyrektor placówki wprowadza do Standardów Ochrony

Małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

## **Rozdział VII**

### **Przepisy końcowe**

#### **§ 10.**

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem 23.01.2024r.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej placówki i wywieszenie na tablicy informacyjnej budynku internatu.

### **Załącznik 1**

#### **Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko**

##### **Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi**

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych, pracowników niepedagogicznych, praktykantów z uczelni wyższych i szkół średnich, stażystów z Urzędu Pracy i wolontariuszy. Personel powinien traktować Was z szacunkiem oraz uwzględniać Waszą godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

##### **Zasady bezpiecznych relacji pracownicy - małoletni**

Pracownik zobowiązany/a jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka/ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

**Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania**

### **Zachowania pracownika wobec małoletniego**

1. W komunikacji z **małoletnim** zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie **małoletniego** i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do **WIEKU I SYTUACJI**
3. Zapewnij **małoletnich**, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (zgodnie z wew. Procedurami) i mogą oczekiwać reakcji/pomocy
4. Doceniaj i szanuj wkład **małoletnich** w podejmowanie działań i traktuj ich równo (bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd
5. Nie faworyzuj, a przynajmniej unikaj faworyzowania
6. Szanuj **prawo małoletniego do prywatności**, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady wyjaśnij to (np. aby chronić dziecko, ucznia odstępujesz od zasady poufności)
7. Podejmując decyzje dotyczące **małoletniego** poinformuj go tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania
8. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z **małoletnim** – sprawdzaj czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne
10. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.

### **Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi**

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w placówce. Nauczyciele i personel chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.



2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie placówki oraz wewnętrznych regulaminach.

### **Zachowania POZYTYWNE między małoletnimi**

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają
2. Słuchaj innych, gdy mówią
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj
5. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada
6. **Jeśli pojawi się konflikt między Tobą a kolegą spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:**
  1. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
  2. Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (Komunikaty JA)
  3. Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
  4. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
  5. Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

**Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do pedagoga/psychologa, nauczyciela, wychowawcy.**
7. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów
8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi, zapytaj
9. Szanuj **prawo innych do prywatności**, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób i ich zawartości

10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje

### **Zachowania NEGATYWNE między małoletnimi**

1. Nie wolno Ci krzyczeć na kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną kolegi ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi bez jego wyraźnej zgody
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób
8. Nie wolno Ci spożywać **alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji** ani zachęcać do ich spożycia kolegów
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE.

### **Załącznik 2**

#### **1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci**

Obowiązkiem prawnym szkoły jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej ucznia oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu.

Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

- dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard),
- działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka,
- oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników szkolnej sieci.

## **2. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.**

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły jest zainstalowane i oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe.
5. W szkole wyznaczony jest pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci.

Do jego obowiązków należą:

- zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację, co najmniej raz w miesiącu, odpowiedniego oprogramowania;
  - sprawdzanie, co najmniej raz w miesiącu, czy na komputerach, w tym ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
6. Pracownik odpowiedzialny za Internet posiada indywidualny login i hasło, umożliwiające korzystanie z Internetu na terenie instytucji. Pracownik zachowuje login i hasło w tajemnicy.
  7. Indywidualny login i hasło do Internetu posiada każdy nauczyciel/wychowawca prowadzący zajęcia komputerowe z dziećmi.
  8. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych.
  9. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
  10. Uczniowie korzystają z komputera pod opieką nauczyciela/wychowawcy.

11. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.

12. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela.

13. Użytkownikowi komputera zabrania się:

- instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie,
- usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu,
- dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowy.

### **3. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych terenie placówki.**

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie placówki z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi wcześniej zasadami.

2. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu posiadanego przez uczniów.

3. Na terenie placówki zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.

### **4. Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie placówki.**

W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie placówki, pracownicy pedagogiczni postępują zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi przepisami (Statut placówki, Regulaminem Wychowanka, Systemem motywacyjnym).

## **5. Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.**

1. Placówka ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.

2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:

- treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków;
- treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
- różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

3. Podstawowe działania placówki zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci to:

- monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych;
- edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
- prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.
- instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i uczniowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie, czy też nie.
- podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści, która obejmuje:

- ustalenie okoliczności zdarzenia;
- zabezpieczenie dowodów;
- poinformowanie o sytuacji rodziców/opiekunów prawnych uczniów – uczestników zdarzenia;
- objęcie pomocą poszkodowanego ucznia;
- podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowania środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym Statutem Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii i rodzajem przewinienia;
- powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.